

AZ ELŐTERJESZTÉS SORSZÁMA: 65.

MELLÉKLET: -

**TÁRGY: Szekszárd Megyei Jogú Város Szolgáltatásfejlesztési
konceptiójának felülvizsgálata**

ELŐTERJESZTÉS

**SZEKSZÁRD MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA
KÖZGYŰLÉSÉNEK**

2010. április 29-i ÜLÉSÉRE

ELŐTERJESZTŐ:

Dr. Főfai Klára hivatalvezető

AZ ELŐTERJESZTÉST KÉSZÍTETTE:

Dr. Főfai Klára hivatalvezető

ELŐADÓ:

Dr. Főfai Klára hivatalvezető

KEZELÉSI MEGJEGYZÉS:

VÉLEMÉNYEZÉSRE MEGKAPTA:

EGYÉB SZERVEZET:

MEGTÁRGYALTA:

Szociális és Egészségügyi Bizottság

HATÁROZAT SZÁMA:

...../2010. (.....) SZEB határozat

TÖRVÉNYESSÉGI VÉLEMÉNYEZÉSRE BEMUTATVA:

TARTALOM:

Bevezetés

- I. A koncepció célja, funkciója, feladata
- II. Helyzetelemzés
- III. Jogszabályi változások a koncepció elkészítése és az utolsó felülvizsgálatot követően
- IV. Szekszárd megyei jogú város szociális intézményrendszere által ellátott szociális és gyermekjóléti feladatok
- V. Egyéb nem önkormányzati szolgáltatások
- VI. Szociális és gyermekvédelmi ellátások
- VII. A működtetett és hiányzó szociális és gyermekvédelmi ellátások

Bevezetés

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. tv. (szociális törvény) 92. § (3) bekezdése értelmében „a legalább kétezer lakosú települési önkormányzat, illetve megyei önkormányzat a településen, illetve a megyében élő szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében szolgáltatástervezési koncepciót készít. A szolgáltatástervezési koncepció tartalmát a helyi önkormányzat két évente felülvizsgálja és aktualizálja.”

Szekszárd Megyei Jogú Város Önkormányzata 2004. február 26-án a 40/2004. (II.26.) számú határozatával fogadta el Szekszárd Megyei Jogú Város Szociális szolgáltatástervezési koncepcióját, melyet 2007-ben vizsgált felül utoljára.

I. A koncepció célja, funkciója, feladata

A szolgáltatástervezési koncepció az önkormányzat szociális szolgáltatási stratégiájának operatív tervezésének és az operatív tervekben származtatott fejlesztési projektjeinek alapidokumentuma.

Szolgáltatástervezési koncepció feladata:

- Világítson rá a városban működő szociális ellátórendszer hiányosságaira
- Jelölje ki az irányokat egy résmentes szociális védőháló kialakításához a városban
- Információk biztosítása egyéb fejlesztési koncepciók, programok, tervek kidolgozásához és megvalósításához
- Segítse információkkal a döntéshozókat, illetőleg a szolgáltatások biztosításában résztvevőket, adjon kellő alapot a szociális szolgáltatások fejlesztésének operatív programjához.

A koncepció a következő célcsoportok számára határoz meg prioritásokat:

- Gyermek
- Családok
- Időskorúak, nyugdíjasok, egyedülállók
- Marginalizálódott csoportok (hajléktalanok, krízishelyzetben lévők)
- Speciális csoportok (fogyatékos személyek)

A szociális szolgáltatás hatékonysága az állam, az önkormányzat, a szolgáltatást nyújtók, a helyi közösségek és az egyén együttműködésén alapul.

Alapelvek a koncepció kapcsán:

1. Esélyegyenlőség: a város valamennyi rászorulója számára egyenlő hozzáférés biztosítása a szociális szolgáltatásokhoz.
2. Előítélet-mentesség: kor, nem, vallási, etnikai hovatartozás, szexuális irányultság, vagyoni helyzet, politikai nézet, fogyatékoság, cselekvőképességbeli korlátozottság, betegség miatti hátrányos megkülönböztetés nélkül a szociális rászorultság mértéke alapján azonos bánásmód és azonos minőségű ellátás biztosítása.

3. A szociális biztonság feltételeinek javítása. A városi önkormányzat koordinatív szerepének erősítése, a szociális intézmények, a szociális tevékenységet is folytató civil szervezetek között.
4. Partnerség a szociális szféra összefogása
5. Fenntartható fejlődés: a működés finanszírozhatósága.

II. Helyzetkép:

Szekszárd jelenlegi lakónépességének száma 35.133 fő, ebből

- 0 – 18 év	6.384 fő
- 18 – 60 év	21.363 fő
- 61- 70 év	3.946 fő
- 71 – 80 év	2.340 fő
- 81 -	1.100 fő

A város lakosságán belül nő az idősek száma, a gyermek létszáma ugyanakkor folyamatosan csökken. További probléma, hogy megváltozott az idősek korstruktúrája. A 60-70 évesek aránya csökkent, ugyanakkor a 70 éven felüliek aránya növekedett az elmúlt időszakban. A 20 év alatti korosztály aránya ezzel szemben csökkent.

Kiemelkedő a 80 éven felüliek csoportja, ez a korosztály szociális szempontból nagyobb odafigyelést igényel. Az előrejelzések szerint a lakosságon belül tovább nő az idősek aránya, ami a születések számának csökkenése miatt egyre nagyobb terhet ró a társadalomra.

A demográfusok szerint 10-20 év múlva Magyarországon az öregedéssel összefüggő súlyos társadalmi probléma várható, az eltartottak száma nagy mértékben emelkedni fog. Ezt a tendenciát mutatja a saját jogú öregségi nyugdíjban részesülők számának növekedése is.

A 65 évesnél idősebb lakosság aránya %-ban

	1960	1980	2000	2020
Világ	5,3	5,9	6,8	8,7
Európai Unió	10,5	13,8	15,7	19,5
Magyarország	8,9	13,5	14,6	18,5

A demográfiai szakirodalom szerint a magyar lakosság egészségi állapota és halálozási arányai romló tendenciát mutat.

A következő évtizedben az urbanizáció terjedése várhatóan magával hozza a pszichés betegségek és a légzőszervi megbetegedések további emelkedését.

Az összlakosság számához képest viszonylag állandó arányú a fogyatékkal élő személyek száma.

Szekszárdon a nyilvántartott fogyatékosok száma: 3587 fő

Ebből:

- látás fogyatékos (vak, alig látó, gyengén látó):	1639 fő
- hallási fogyatékos (siket, nagyothalló):	231 fő
- értelmi fogyatékos (enyhe, középsúlyos):	459 fő
- autista:	4 fő
- mozgásszervi fogyatékos:	1296 fő

III. Jogszabályi változások a koncepció elkészítése és az utolsó felülvizsgálatot követően:

A 2004-ben elfogadott koncepció belső tartalma változik a szociális törvény időközben történt módosítása miatt. Így bekerült többek között olyan ellátási feladat-kötelezettség, melyet 2004-ben a törvény még nem tartalmazott pl: szociális információs szolgáltatás, amely időközben ki is került a kötelezően ellátandó feladatok közül.

A kötelezettségek tekintetében a jogszabály enyhült; pl: a támogató szolgálatok működtetése és a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás már nem kötelezően ellátandó feladat a finanszírozása pályázati támogatással történik.

Az alapszolgáltatások körében 2010-től bevezetésre került az „otthonközeli ellátás” intézménye. Ez az új rendszer 3 alapszolgáltatást érint a házi segítségnyújtást, az étkeztetést és az idősek nappali ellátását. Az „otthonközeli ellátások” normatívája a nyújtott szolgáltatások számának megfelelően változik (100%-75%-65%-40%-25%).

2008-ban bevezetésre került a gondozási szükséglet vizsgálata. A házi segítségnyújtást, illetve az idősotthoni ellátást csak szakvéleménnyel rendelkező gondozottak vehetik igénybe.

2009. év óta nem kötelező ellátás a pszichiátriai betegek közösségi ellátása, finanszírozása a Szociális és Munkaügyi Minisztérium által kiírt pályázat útján történik.

Összegezve elmondható, hogy a jogszabály a települések kötelezettségeit az alapszolgáltatások tekintetében enyhítette, viszont az ellátások igénybevételével kapcsolatban szigorította (pl: 4 órás gondozási szükséglet a feltétele az idősotthoni ellátásnak).

IV. Szekszárd megyei jogú város szociális intézményrendszere

1. **A Szekszárdi Humánszolgáltató Központ** integrált intézményként működik.

Feladata: a szociális és gyermekjóléti személyes szolgáltatások körének működtetése Szekszárd város és a társult települések közigazgatási területén.

„Szekszárd és Környéke Alapellátási és Szakosított Ellátási Társulás” jelenleg 10 településen nyújt szociális és gyermekjóléti szolgáltatásokat.

Családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás: Szekszárd, Szálka, Decs, Ócsény, Harc, Zomba, Felsőnána, Kéty és Murga településeken működik a társulás keretein belül.

Az utcai szociális munka szolgáltatás: Szekszárdot, Szálkát, Decset, Ócsényt, Harcot, Zombát, Felsőnánát, Kétyet, Murgát és Bátaszéket fedi le.

A gyermekjóléti szolgáltatást a Szekszárdi Humánszolgáltató Központ Gyermekjóléti Központja, valamint a Családok Átmeneti Otthona, a családsegítést a Humánszolgáltató Központ és a Községi Pszichiátriai Szolgálat látja el.

Az utcai szociális munka szolgáltatással kapcsolatos tevékenységet a Hajléktalan Segítő Szolgálat látja el.

Szolgáltatások részletezése:

1. **Családsegítés** tevékenységi körén belül 2009. évtől új szolgáltatásként indult az 1993. évi III. törvény 37/B., C, D, F. § szerinti kötelező feladatként az 55 év feletti rendszeres szociális segélyben részesülőkkel történő együttműködés megszervezése, illetve beilleszkedésüket segítő programok kidolgozása és megvalósítása.
2. **A közösségi pszichiátriai ellátás:** 2009. január 1-től nem kötelezően ellátandó feladat, a korábbi normatív támogatás helyett pályázati úton finanszírozható. A Humánszolgáltató Központ nyertes pályázata révén ez az ellátási forma nem szűnt meg, kb. 50 főt gondoznak.
3. **Gyermekjóléti alapellátás:** ezen szolgáltatás 1999. óta működik társulási formában, eredetileg 5 településen (Szekszárd, Szálka, Ócsény, Harc, Zomba), 2005-ben csatlakozott a társuláshoz Decs, 2008. január 1-től pedig 3 új település (Kéty, Murga, Felsőnána) lépett be a társulásba.
4. **Családok Átmeneti Otthona:** az intézmény férőhelye 2006. márciusától 12-ről 20 férőhelyre bővült. 2009-ben az intézményi egység működési engedélyét a társult települések prioritásának megtartása mellett az egész ország területére kiterjesztették.
5. **Hajléktalan Segítő Szolgálat:**
Utcai szociális munka: Az ellátatlan, de az intézményes gondozással szemben bizalmatlan, az utcán életvitelszerűen tartózkodó egyének, csoportok szociális és mentális segítése, elsősorban életmentés, megelőzés, integrálás céljából. 2005. évtől a társult településekre is kiterjesztésre került. A pályázaton nyert személygépkocsival krízis ügyeletet biztosítanak a téli időszakban (november 1. – április 30.) bejelentésre, hívásra a társult településeken utcán tartózkodó hajléktalan személyeket ellátják.
Hajléktalan Szálló: A szolgáltatás feladata átmeneti jelleggel szállást biztosítani azoknak a hajléktalan személyeknek, akik az életvitelszerű szálláshasználat és a szociális munka segítségével képesek az önellátásra. Cél a lecsúszás megakadályozása, a társadalmi integráció, reintegráció, a munkavállalás és a tartós lakhatás megteremtésének elősegítése.
Nappali melegedő: A szolgáltatás célja, hogy lehetőséget biztosítson hajléktalan személyek részére a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére.
Népkonyha: Az ellátás célja, hogy azon hajléktalan személyek számára, akik önmaguk részére tartósan vagy átmenetileg nem képesek biztosítani az étkezést, legalább napi egyszeri létfontosságú meleg ételt biztosítson.

2. Szociális Központ:

Az alapszolgáltatások keretében gondoskodik:

- a szociális étkeztetésről
- házi segítségnyújtásról
- idősek nappali ellátásáról
- fogyatékosok nappali ellátásáról
- jelzőrendszeres házi segítségnyújtásról (mely 2010-től kikerült a kötelező alapszolgáltatások köréből)

Étkeztetés: az étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguk, illetve eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani.

A szolgáltatási iránti igény évről-évre emelkedik, 2008. évben 231 fő, 2009. évben 273-an vették igénybe.

Házi segítségnyújtás: azon személyek részére nyújtott ellátás, akik otthonukban önmaguk ellátására saját erőből nem képesek és róluk nem gondoskodnak. Igénybevételét megelőzően 2008. év óta vizsgálni kell a gondozási szükségletet. A házi segítségnyújtást a szakvéleményben meghatározott napi gondozási szükségletnek megfelelő időtartamban, de legfeljebb napi 4 órában kell nyújtani.

A gondozásért óradíjat kell fizetni, melynek összege 2009. évben 400 Ft/óra volt. 2009. évben 168 fő vette igénybe a gondozást.

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás: a saját otthonukban élő egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időskorú vagy fogyatékos személyek, illetve pszichiátriai betegek részére az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítása céljából nyújtott ellátás.

A szolgáltatás 2003. óta áll a rászorulóknak rendelkezésére, jelenlegi finanszírozása pályázati úton biztosított.

2009. évben 110 készülékkel működött a szolgálat.

Idősek nappali ellátása: azok számára nyújt ellátást, akiknek van ugyan saját otthonuk, de napközbeni tartózkodásuk, étkeztetésük, tartalmas elfoglaltságuk saját otthonukban nem megoldott.

A Szociális Központ ezen ellátást 5 Idősek Klubjában biztosítja, összesen 150 férőhellyel.

Fogyatékosok nappali ellátása:

Az intézmény célja kettős;

- Súlyos és halmozottan fogyatékos, tanköteles korú gyermekek komplex személyiség és képesség-fejlesztése, a képzési kötelezettség teljesítése, valamint a nappali szociális ellátás.
- Már nem tanköteles korúak nappali szociális ellátása, gondozása, foglalkoztatása, felnőtt szociálizációs minták elsajátítása.

Az intézményi létszám 22 fő. Az intézmény tagjai a Speciális Művészeti Műhely Egyesületnek, melynek következtében rendszeresen részt vesznek a nemzetközi és regionális fesztiválokon.

Szociális Központ a szociális szakellátás keretében gondoskodik az idősek ápoló-gondozó otthonban történő ellátásáról.

Ápolást, gondozást nyújtó intézmény a Dr. Kelemen József Idősek Otthona, valamint a Tolnai Idősek Otthona. A Dr. Kelemen József Idősek Otthona 1992-ben kezdte meg működését 56 férőhellyel. Jelenleg a bentlakásos férőhelyek száma Szekszárdon 113, Tolnában 42.

Az elhelyezésre várakozók száma évről-évre emelkedik, jelenleg 78 fő.

2008. január 1-től intézményi felvételre csak az ORSZI szakvéleményét (min. napi 4 óras gondozási szükséglet), valamint a jegyző jövedelem és vagyonvizsgálatát követően kerülhet sor. 2010. évtől a jövedelem és vagyonvizsgálat mellőzhető, amennyiben az ellátott vagy a hozzátartozója nyilatkozatban vállalja a teljes intézményi térítési díj megfizetését.

Az alapszolgáltatások és szakellátások tekintetében Szekszárd és Környéke Szociális Alapszolgáltatási és Szakosított Ellátási Társulás az alábbi településeken biztosítja az ellátásokat:

- házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, az Szt. 65/F. § (1) bek. a) pontjában meghatározott szolgáltatást: Szekszárd, Szálka, Ócsény, Zomba, Harc, Kéty, Murga, Felsőnána, Szedres, Decs.
- Szt. 65/F. § (1) bekezdés c) pontjában (fogyatékos ill. autista személyek) meghatározott szolgáltatást: Szekszárd, Szálka, Ócsény, Zomba, Harc, Decs, Báticasék, Felsőnána, Kéty, Murga, Alsónána, Alsónyék, Bába, Pörböly, Sárpilis, Várdomb, Szedres.
- Csak házi segítségnyújtás: Tengelic, Medina.
- Dr. Kelemen József Idősek Otthona és Tolna Idősek Otthona működési köre elsősorban az adott intézményegység közigazgatási területére, helyi jelentkező hiányában Szekszárd és Tolna közigazgatási területére, illetve a Szekszárdi Kistérség településeinek közigazgatási területére terjed ki.

Szociális Központ keretén belül működő intézményegységek:

- a) Idősek Nappali ellátó intézményei
 - I. sz. Idősek Klubja
 - II. sz. Idősek Klubja
 - III. sz. Idősek Klubja
 - IV. sz. Idősek Klubja
- b) Fogyatékosokat ellátó nappali intézmény
- c) Dr. Kelemen József Idősek Otthona
- d) Idősek Klubja Decs
- e) Idősek Otthona Tolna

3. Városi Bölcsőde:

A bölcsőde a gyermekjóléti alapellátás része, a családban nevelkedő 20 hetestől – 3 éves korú gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését végző intézmény.

A bölcsőde az alapellátáson túl szolgáltatásként tanácsadással, időszakos gyermekfelügyelettel, játszócsoporttal is segítheti a családokat.

Városi Bölcsődét az Önkormányzat tartja fenn, 80 férőhellyel működik. A gyermekek 8 csoportban kerültek elhelyezésre.

A városi bölcsődén belül játszóház működik, általában 6-8 fő állandó gyermeklétszámmal.

A 2. számú Óvoda- és Bölcsődében egy bölcsődei csoport került kialakításra 12 férőhellyel, a 2. életévét betöltött gyermekek számára.

V. Egyéb nem önkormányzati szolgáltatások:

1. Családi napközik a családokban nevelkedő gyermekek számára nyújt életkoruknak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést, étkeztetést és foglalkoztatást.

A városban működő családi napközik fenntartók szerint:

- Kék Madár Alapítvány
Kék Madár Játékkuckó és családi napközi 7 + 5 fő
- Micimackó Alapítvány
Micimackó Családi Napközi és Játsszóház 7 fő
- Keresztény Advent Közösség (működtető: Keresztény Nevelésért Alapítvány)
Gyermekszoba Családi Napközi 1-5. csoport 7 fő/csoport
Comenius Családi Napközi 1-3. csoport 7 fő/csoport
- Sani Luludyi Közhasznú Érdekvédelmi Egyesület
Segítünk Ügyesedni Neked Is (S.Ü.N.I.)
Családi Napközi Párduc, Rozsomák, Panda és Pingvin csoport 7 fő/csoport
- Védnök Alapítvány
CseMeTe Családi Napközi 1. és 2. számú Csoport 5 fő/csoport
- „JASZLICE” Családsegítő Közhasznú Egyesület
Mustármag Családi Napközi 7 fő
- Tolnai MO-ZA-IK Egyesület
Családi Fészek Napközi és Játsszóház 5 fő

2. „AZ ÉN OVIM” Alapítvány Magánóvoda és Bölcsőde
1. és 2. számú bölcsődei csoport 10 fő/csoport

3. Szent Erzsébet Karitás Alapítvány RÉV Szenvedélybeteg-segítő Szolgálat az Önkormányzattal kötött feladat-ellátási szerződés alapján ellátja a szenvedélybetegek közösségi ellátását, illetve a szenvedélybetegek nappali ellátását.

4. Városi Mentálhigiénés Műhely/Egyesület az Önkormányzattal kötött feladat-ellátási szerződés alapján az alábbi tevékenységeket végzi:

- Lélekvédő Szolgálat SOS Lelkiposta és Ószinte Szó
- Civil Szolgáltató Központ
- Önkéntes Központ (Önkéntes Központ Nyugdíjas tagozata is működik)
- Munkerőpiaci Szolgálat

VI. Szociális és gyermekvédelmi ellátások

Az 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról, illetve a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. Törvény meghatározza az állam által biztosított szociális és gyermekvédelmi ellátások formáit, szervezetét, a jogosultsági feltételeket, illetve érvényesítésük garanciáit.

A helyi önkormányzatok a saját költségvetésük terhére egyéb ellátásokat is megállapíthatnak helyi rendeleteikben.

Az önkormányzat által biztosított ellátások:

1. Időskorúak járadéka:

az ellátás célja: a megélhetést biztosító jövedelemmel nem vagy alacsony összegű nyugdíjjal rendelkezők szociális biztonságát hivatott szolgálni.

2. Aktív korúak ellátása:

a hatályos munkaerő-piaci helyzetű, aktív korú személyek és családjuk részére nyújtott ellátás.

A Magyar Köztársaság Kormánya 2008. évben hirdette meg az „Út a munkához” programot. A program általános célja; mérsékelni a segély körüli társadalmi feszültséget, a társadalmi igazságérzet szem előtt tartásával.

Konkrét célja „segély helyett munkát” szemlélettel, hogy a ténylegesen rászorulóknak megfelelő ellátásban részesüljenek, a munkára képesek munkát végezzenek. A program komplex intézkedésekkel kívánt hozzájárulni ahhoz, hogy a munkára képes, tartósan munkanélküli személyek a korábbiaknál fokozottabb mértékben vegyenek részt valamely közfoglalkoztatási formában. Részvételük két szempontból is fontos, egyrészt a korábban rendszeres szociális segélyben részesülő munkaképes személyek nem veszítik el kapcsolatukat a munka világával és a segély helyett rendszeres munkajövedelemhez juthatnak, másrészt az alacsony iskolai végzettségű munkavállalók számára a közfoglalkoztatásban való részvétel jelenti a nyílt munkaerőpiacra való visszakerülés első lépcsőjét.

A közfoglalkoztatás megszervezése a települési önkormányzatok feladata. Hatékony megvalósítása érdekében a települési önkormányzat egy éves időtartamra közfoglalkoztatási tervet készít. Ezen tervben kell meghatározni azokat a munkafeladatokat, munkaköröket, amelyeket részben vagy egészben közfoglalkoztatás keretében kívánnak ellátni, valamint az egyes feladatok ellátásához szükséges létszámot, a feladatok várható ütemezését és a megvalósításhoz szükséges költségeket.

Elsődleges a közfoglalkoztatás, azonban a munkavégzésbe vonhatók közül jó néhányan képzésben is részt vesznek.

A képzésre kötelezettek a 35. életévüket be nem töltött általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők.

Ezen felül a munkaerő-piaci pozíciók erősítése érdekében további szakképesítések megszerzésével is támogatják az aktív korúak ellátásában részesülőket.

Az aktív korúak ellátásában részesülő személyek vonhatók a közfoglalkoztatásba.

Az Szt. 37/B. § (1) bekezdése értelmében azon aktív korúak ellátására jogosult személy aki:

- egészségkárosodott személynek minősül vagy
- az 55. életévét betöltötte vagy
- 14 éven aluli kiskorú gyermeket nevel – feltéve, hogy a családban élő gyermekek valamelyikére tekintettel más személy nem részesül a Cst. szerinti gyermekgondozási támogatásban, gyermekgondozási díjban, terhességi gyermekágyi segélyben – és a gyermek ellátását napközbeni ellátást biztosító intézményben nem tudják biztosítani,
- a települési önkormányzat rendeletében meghatározott feltételeknek megfelel

rendszeres szociális segélyre jogosult. Az ellátás folyósításának feltételeként együttműködésre kötelesek az Önkormányzat által kijelölt szervvel. Szekszárd megyei jogú város esetében az együttműködésre a Humánszolgáltató Központ Családsegítő Központja került kijelölésre.

A feladatellátás során a családsegítő szolgáltatás célja, hogy a pszichoszociális átmenet modelljét alkalmazva, segítse a klienseket a személyes változások megértésében, támogassa az életmenethez és a megváltozott környezeti összetevőkhöz való alkalmazkodást a kliensek erőforrásainak és korlátainak feltárását és kiegyensúlyozását elősegítve, ezáltal a munkaerő-piacra történő integrációt.

A családsegítő szolgálat a foglalkoztathatóság elősegítése érdekében a következő programokat biztosítja a rendszeres szociális segélyezettek számára:

- Egyéni képességeket fejlesztő program: a munkaerő piacról tartósan kiszorult, többszörösen hátrányos helyzetű álláskeresőkre részére nyújtott segítség saját erőforrásainak feltárására.
- Mentálhigiénés életmódformáló foglalkozás: életvezetési, életmódformáló programok.
- Csoportos önsegítő és képességfejlesztő program: olyan önsegítő csoport, amely személyiségfejlesztést, mentálhigiénés, motivációs, orientációs, kommunikációs készségeket fejleszt.

3. Lakásfenntartási támogatás:

a szociálisan rászorult személyeknek, családoknak az általuk lakott lakás vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásaik viseléséhez nyújtott hozzájárulás.

Jogcímei:

- az adósságkezelési szolgáltatáshoz kapcsolódóan kötelezően biztosított támogatás
- normatív alapon biztosított támogatás,
- a települési önkormányzat rendeletében helyi szinten meghatározott támogatás.

4. Ápolási díj:

a tartósan gondozásra szoruló személy otthoni ápolását ellátó nagykorú hozzátartozó részére biztosított anyagi hozzájárulás. Az ápolási díjra jogosultak körén belül differenciáltan került bevezetésre a súlyos, fokozott ápolást igénylő, fogyatékosokat gondozók köre, akik az ellátásra szoruló állapota miatt a szociális ellátásokat nem tudják részleges munkavégzésből származó jövedelemmel kiegészíteni.

A fokozott ápolási szükséglet meghatározása nem orvosi szempontból, hanem az önkiszolgálóképesség hiányának ismérvei alapján történik, így annak megállapítása a módszertani szociális intézmények szakmai véleménye alapján történik.

5. Átmeneti segély:

az önkormányzat képviselő-testülete rendelete alapján a létfenntartást veszélyeztető, rendkívüli élethelyzetbe került, valamint időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek megsegítésére szolgál.

6. Temetési segély:

az önkormányzat rendeletében meghatározott feltételek szerint temetési segélyt állapít meg annak, aki a meghalt személy eltemettetéséről gondoskodott annak ellenére, hogy arra nem volt köteles vagy tartásra köteles hozzátartozó volt ugyan, de a temetési költségek viselése a saját, illetve családja létfenntartását veszélyezteti.

7. Köztemetés: (természetbeni ellátás)

a haláleset helye szerint illetékes települési önkormányzat polgármesterének kell gondoskodnia az elhunyt személy közkölségen történő eltemettetéséről, ha nincs vagy nem lehetséges fel az eltemettetésre köteles személy vagy az eltemettetésre köteles személy az eltemettetésről nem gondoskodik.

8. Közgyógyellátás: (természetbeni ellátás)

a szociálisan rászorult személy részére az egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához kapcsolódó kiadásainak csökkentése érdekében biztosított hozzájárulás.

9. Gyógyszertámogatás: (természetbeni ellátás)

az önkormányzat rendeletében megállapított átmeneti támogatási forma.

10. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény:

a gyermekek szociális helyzete alapján jogosult

- gyermekétkeztetés normatív kedvezményére
- jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményekre (pl.: tankönyv)
- évente 2 alkalommal a költségvetési törvényben meghatározott összegű pénzbeli támogatásra.

11. Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás:

a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek gyámjával rendelt hozzátartozó jogosult.

12. Óvodáztatási támogatás:

annak a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermeknek a szülője jogosult, aki három, illetve négyéves gyermekét beíratta az óvodába, továbbá gondoskodik gyermeke rendszeres óvodába járatásáról, illetve a gyermek törvényes felügyeletét ellátó szülő nyilatkozik arról, hogy gyermekének hároméves koráig, legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen.

A támogatás összege első alkalommal 20.000 Ft, ezt követően esetenként és gyermekenként 10.000 Ft.

A támogatás kifizetésére adott év júniusában, illetve decemberében kerül sor.

A helyi önkormányzat rendeletében előírhatja, hogy az első alkalommal folyósításra kerülő pénzbeli támogatás helyett a szülőnek gyermeke részére természetbeni támogatás nyújtható.

13. Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás:

a települési önkormányzat képviselő-testülete a gyermeket rendeletében meghatározott mértékű rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesíti.

14. Adósságkezelési szolgáltatás:

a szociálisan rászorult személyek részére nyújtott lakhatást segítő ellátás. Azon személyeknek, akiknek vezetékes gáz, illetve áramszolgáltatási díjtartozása miatt a szolgáltatást kikapcsolták, a szolgáltatás visszaállítása érdekében előfizetős gáz vagy áramszolgáltatást mérő készülék is biztosítható.

15. Bursa Hungarica Ösztöndíjpályázat:

a felsőfokú intézmények hátrányos helyzetű hallgatói számára nyújt rendszeres anyagi segítséget az Oktatási tárca a települési és megyei önkormányzatok együttműködésével.

VII. A működtetett és hiányzó szociális és gyermekvédelmi ellátások:

Sorszám	Szolgáltatás megnevezés	Kötelező	Működtetett	Jelleg
1.	Szociális étkeztetés	X	X	Alapellátás
2.	Házi segítségnyújtás	X	X	- „ -
3.	Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás	-	X	- „ -
4.	Családsegítés	X	X	- „ -
5.	Közösségi pszichiátriai ellátás	X	-	Speciális alapellátási feladat
6.	Fogyatékosok támogató szolgálata	X	-	- „ -
7.	Szenvedélybetegek közösségi ellátása	X	X	Ellátási szerződés
8.	Utcai szociális munka (hajléktalan)	-	X	Társulásban
9.	Idősek Klubja	X	X	Nappali ellátást nyújtó intézmény
10.	Fogyatékosok nappali intézménye	X	X	- „ -
11.	Szenvedélybetegek nappali intézménye	X	X	Ellátási szerződés
12.	Pszichiátriai betegek nappali intézménye	X	-	- „ -
13.	Hajléktalanok nappali melegedője	X	X	- „ -
14.	Időskorúak gondozóháza	X	-	Átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény
15.	Fogyatékos személyek gondozóháza	X	-	- „ -
16.	Pszichiátriai betegek átmeneti otthona	X	-	- „ -
17.	Szenvedélybetegek átmeneti otthona	X	-	- „ -
18.	Hajléktalanok éjjeli menedékhelye	X	X	- „ -
19.	Hajléktalanok átmeneti szállása	X	X	- „ -
Tartós bentlakásos intézmények				
20.	Idősek Otthona	X	X	Ápolást, gondozást nyújtó intézmény
	Intenzív (demens) részleg	-	-	- „ -
21.	Fogyatékos személyek otthona	-	-	- „ -
22.	Pszichiátriai betegek otthona	-	-	- „ -

23.	Szenvedélybetegek otthona	-	-	- „ -
24.	Hajléktalanok otthona	-	-	- „ -

Sorszám	Szolgáltatás megnevezés	Kötelező	Működtetett	Jelleg
25.	Pszichiátriai betegek rehabilitációs intézménye	-	-	Rehabilitációs intézmény
26.	Szenvedélybetegek rehabilitációs intézménye	-	-	- „ -
27.	Pszichiátriai betegek lakóotthona	-	-	Lakóotthon
28.	Fogyatékos személyek lakóotthona	vállalt	-	- „ -
29.	Szenvedélybetegek lakóotthona	-	-	- „ -

A hiányzó átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények:

1. Idősek Gondozóháza:

Működését a 30.000 főnél több állandó lakosú településnek kell biztosítani. Az Idősek Gondozóházába azok az időskorúak, valamint azok a 18. életévüket betöltött beteg személyek vehetők fel, akik önmagukról betegségük miatt vagy más okból otthonukban időlegesen nem képesek gondoskodni.

Hosszú évek tapasztalata alapján városunkban éves szinten 2-3 fő igényli ezen ellátást, melyet jelenleg a Szociális Központ az Időotthonban határozott idejű felvétellel biztosít.

2. Pszichiátriai betegek Átmeneti Otthona:

Azok a pszichiátriai betegek helyezhetők el, akiknek ellátása átmenetileg más intézményben vagy a családjukban nem oldható meg, viszont tartós bentlakásos intézményi elhelyezésük vagy fekvőbeteg gyógyintézeti kezelésük nem indokolt.

3. Szenvedélybetegek Átmeneti Otthona:

Azok a személyek helyezhetők el, akiknél szakorvosi (addiktológus, pszichiáter) szakvélemény alapján szenvedélybetegség került megállapításra és az ellátásuk átmeneti jelleggel családjukban vagy lakókörnyezetükben nem oldható meg.

Összegezve: Ezen átmeneti intézményi szolgáltatásokat - a város nagyságrendjét is figyelembe véve – a források elsődleges pályázati úton történő finanszírozásával, illetve társulási formában célszerű lenne egy vegyes profilú intézmény létrehozásával biztosítani, akkor, ha finanszírozhatósága a létrehozást követően is biztosított. Jelenlegi gazdasági helyzetben ezen intézmények létrehozásához szükséges feltételek (ingatlan, saját erő) nem állnak az Önkormányzat rendelkezésére.

4. Gyermekek Átmeneti Otthona:

A 20.000-nél több állandó lakosú településnek Gyermekek Átmeneti Otthonát kell működtetni. Az elmúlt évek tapasztalatai alapján minimális igény jelentkezik ezen ellátási forma iránt, az esetlegesen felmerült igényeket abban az esetben, ha a gyermeknek van szülője, akkor a Családok Átmeneti Otthona oldja meg, hiányzó szülő esetében a szakellátásban kerül ellátásra a gyermek.

Vizsgálni kell, hogy a jövőben akár társulási, akár pályázati úton miként biztosítható a fenti ellátás.

Meglévő ellátások fejlesztése:

Az átmeneti elhelyezést biztosító intézménytípusok közül a Hajléktalanok Éjjeli Menedékhelye és Átmeneti Szállása 1996. szeptember 30-a óta működik, jelenleg 26 férőhellyel.

A férőhelyek száma a hatályos jogszabályokban megfogalmazott azon követelményeknek jelenleg nem felel meg, hogy egy ellátottra legalább 4 m²-es területet kell biztosítani. Ezért az intézmény ideiglenes működési engedéllyel rendelkezik.

Pályázati úton nyert és, önkormányzati önerőből közel 24 millió forintból ez évben történik meg a Hajléktalan Szálló bővítése és korszerűsítése megfelelően ezzel a jogszabályban előírt feltételeknek.

A működő ellátások tekintetében továbbra is figyelemmel kell kísérni az EU-s, illetve hazai pályázati forrásokat az ellátás színvonalának növelése céljából. Továbbra is fenn kell tartani az együttműködést a társult településekkel, illetve az igényeknek megfelelően biztosítani kell a társulásokba újabb települések felvételét.

Szekszárd, 2010. április 20.

Dr. Főfai Klára
Szociális és Gyámhivatal vezetője

HATÁROZATI JAVASLAT

1. Szekszárd Megyei Jogú Város Közgyűlése a város szociális szolgáltatástervezési koncepciójának felülvizsgálatáról szóló előterjesztést elfogadja, és kifejezi azon szándékát, hogy az eredetileg meghatározott koncepció alapján folytatja a szociális szolgáltatási rendszer kiépítését.
2. A Közgyűlés felhívja a szociális és gyermekjóléti intézmények vezetőit, hogy a hazai és Európai Unió pályázati lehetőségeivel élve fokozottan törekedjenek a koncepcióban meghatározott, még hiányzó, kötelező ellátási feladatok megvalósítására, illetve a meglévő ellátások színvonalának növelésére.

Határidő: folyamatos

Felelős: 1. pont tekintetében: Horváth István polgármester

2. pont tekintetében: szociális és gyermekjóléti intézmények vezetői